

Nieuwsbrief met hart en ziel

Eerste editie, juni 2020

Beste mensen,

Dankjewel voor jullie interesse in de activiteiten van ons lectoraat, Professionaliseren met hart en ziel. We brengen deze eerste editie van de nieuwsbrief uit met bijna 150 abonnees. Graag brengen we jullie op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

Een goed begin

Het lectoraat staat op de kaart. Op 27 januari sprak Hester IJsseling aan de Thomas More Hogeschool haar lectorale rede uit over een pedagogiek van onderbreking en verbinding: [Bezield en bezielend onderwijs](#)



Jos van den Brand, Pieter Boshuizen, Roeland Vrolijk en Rudolf Kampers - de leden van het lectoraat - gaven die dag diverse workshops. Op de website van het NIVOZ verschenen daarvan een aantal besprekingen. Zie bijvoorbeeld "[De dood in de klas](#)" door Geert Bors en "[Socrates in de klas](#)" door Eveline Oostdijk.

Op 1 februari verscheen in [dagblad Trouw](#) een essay van Hester: "Op zoek naar de ziel voor de klas".

Een maatschappelijke dialoog

Begin februari hadden we nog geen vermoeden van de opkomende corona-pandemie, een onderbreking zonder weerga die de hele wereld inmiddels op z'n kop heeft gezet. Recente publicaties leggen uitdrukkelijk het verband tussen de thematiek van ons lectoraat en de huidige situatie van onderwijs op afstand:

Gerdien Bertram-Troost (Vrije Universiteit Amsterdam) schreef een essay voor het [Friesch Dagblad, 4 april 2020](#) "Nu is er kans voor meer bezieling in het onderwijs"

Roel Meijvis schreef - ook in april - [een inspirerende tekst voor het LOBO](#), het landelijk platform voor pabo-directeuren, "Wat de coronacrisis kan betekenen voor het onderwijs" Daarmee brengt hij ons pleidooi voor vertraging en bezinning bij alle Nederlandse pabo's onder de aandacht.

Naast instemmende geluiden zijn er ook kritische kanttekeningen geplaatst. Zie bijvoorbeeld het artikel "[En met geheel uw verstand](#)" van Piet van der Ploeg (Universiteit Groningen).

Eigen publicaties

Hester IJsseling en Pieter Boshuizen werken aan een artikel over de relevantie van de fenomenologie voor de pedagogiek, op uitnodiging van de lectorenkring rond Gert Biesta.

Pieter Boshuizen en Hester IJsseling zijn voornemens in een gezamenlijk artikel in te gaan op de kwestie die door Piet van der Ploeg en anderen is aangesneden: welke plaats krijgen vakken en kritisch denkvermogen in een pedagogiek van onderbreking en verbinding? Hoe verhouden zich denken, voelen en willen tot elkaar in onze opvatting van goed leraarschap?

Jos van den Brand schreef een wetenschappelijk artikel over zijn onderzoek. Hij ontwikkelt een gespreksmodel om de pedagogische tact van leraren bij een sterfgeval te versterken. Ook ontwikkelt hij lesmateriaal rond het leren omgaan met een sterfgeval in de klas. Jos werkt samen met docenten van de Thomas More Hogeschool, met De Kempel in Helmond en met schoolleiders van de Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs (WSKO).

Jos van den Brand (2020). "Casestudies over het pedagogisch handelen bij een sterfgeval in de klas". In: *Religie en samenleving*, 2020, 15(2), p.52-71

Overige publicaties kun je vinden op de site van de [Thomas More Hogeschool](#)

Symposium

Het symposium 'De ziel van het onderwijs' dat op 2 oktober gepland stond, zal op een later moment plaatsvinden. We hebben hiertoe besloten in verband met de pandemie, die onzekerheid brengt omtrent de nabije toekomst. Een nieuwe datum zal tijdig bekend worden gemaakt. Tussentijds organiseren we een online evenement.

Bezieling online



Vrijdagmiddag 2 oktober van 15:00 - 17:30 uur organiseren wij een online inspiratiemiddag over leraar zijn met hart en ziel. We nodigen jullie uit voor een zoektocht naar bezieling in het onderwijs. We scheppen ruimte voor dialoog, geven aandacht aan inspirerende voorbeelden uit de onderwijspraktijk en delen ook onze eigen bevindingen als lectoraat. Zet de datum alvast in je agenda! Meer informatie volgt.

Professionaliseren met hart en ziel

In het studiejaar 2019-2020 hebben we met onze collega's van de Thomas More Hogeschool in een professionaliseringstraject geëxperimenteerd met het pedagogisch gesprek, zoals beschreven in Hesters lectorale rede. Ook met onze studenten zijn in alle jaarlagen pedagogische gesprekken gevoerd over hun ervaringen met onderbreking en verbinding, in hun stages in het primair onderwijs. Met leraren, pabodocenten en andere onderwijsprofessionals van verschillende scholen en hogescholen hebben we de mogelijkheden van het pedagogische gesprek verder verkend.

Praktijkgemeenschappen

Heb je interesse om deel te nemen aan een praktijkgemeenschap? Je draagt daarmee bij aan ons onderzoek. Vanuit het lectoraat bieden we verschillende mogelijkheden daartoe.

Praktijkgemeenschap **Met hart en ziel** (sinds 2018) olv Hester IJsseling. Met leraren en lerarenopleiders onderzoeken we de pedagogische dimensie van de onderwijspraktijk aan de hand van eigen ervaringen. Ook zoeken we naar manieren om ruimte te scheppen voor de ziel van het onderwijs. Er is nog plaats! Interesse? Mail h.ijsseling@thomasmorehs.nl

Praktijkgemeenschap **Muziek en bezieling** (in oprichting) olv Roeland Vrolijk. Met muziekdocenten, -studenten en leraren onderzoeken we de rol van beleving en ervaring in muziekonderwijs op de basisschool. Wat is er naast kennis en vaardigheden nog meer van belang? Mail ro.vrolijk@thomasmorehs.nl als je interesse hebt.

Praktijkgemeenschap **De school als oefenruimte voor democratisch samenleven** olv Pieter Boshuizen (in oprichting) Samen met leraren onderzoeken we aan de hand van ervaringen in de eigen onderwijspraktijk hoe 'de school als oefenruimte voor democratisch samenleven' eruit kan zien. Interesse? Mail p.boshuizen@thomasmorehs.nl

Praktijkgemeenschap **Pedagogisch handelen bij een sterfgeval in de klas** olv Jos van den Brand. Aan de hand van de praktijkervaringen en levensgeschiedenissen van leraren onderzoeken we wat hun pedagogisch handelen kan ondersteunen bij een sterfgeval in de klas. Inschrijven voor deze groep is niet meer mogelijk. Info: j.vandenbrand@thomasmorehs.nl

Bij voldoende interesse bestaat de mogelijkheid dat nieuwe praktijkgemeenschappen worden opgestart, bijvoorbeeld rond "digitalisering & ethiek", "diversiteit, duurzaamheid, wereldwijsheid", "verwelkomend nieuwkomersonderwijs" of een onderwerp dat jij aandraagt.

Nascholing

We bieden ook cursussen aan vanuit de [Thomas More Academie](#).

Maatschappelijk controversiële kwesties in de klas - Pieter Boshuizen

In dit nascholingstraject wisselen leerkrachten ervaringen uit over eigen praktijksituaties waarin zich controversiële kwesties voordeden, om deze situaties vervolgens uit te spelen onder begeleiding van een trainingsacteur. Hierna wordt het gesprek gevoerd over wat er gebeurt bij de leraar en de leerling wanneer zich zo'n situatie in de klas voordoet. Interesse? Mail dan naar pro@thomasmorehs.nl

Burgerschap & dialoog – Rudolf Kampers

Burgerschap draait om de vraag: Wat is goed samenleven? Hoe ga je met die vraag aan de slag met leerlingen? Wanneer en hoe creëer je ruimte om lastige thema's met leerlingen te bespreken? Hoe laat je ze in dialoog persoonlijke ervaringen onderzoeken, zonder direct te oordelen? In deze cursus leer je hoe jij als gespreksleider de dialoog op professionele én inspirerende wijze faciliteert. Interesse? Mail dan naar pro@thomasmorehs.nl

Join in

Je kunt ook tijdens een zogeheten join-in proeven van nascholingsaanbod op het gebied van de ziel voor de klas, maatschappelijk controversiële kwesties, een sterfgeval in de klas, filosoferen met kinderen en collega's, socratische en pedagogische gespreksvoering.

Zie <https://thomasmoreacademie.nl/cursussen/join-in/>

Maatwerk

Ook voor maatwerk, inspiratiebijeenkomsten, studiedagen en lezingen kun je contact opnemen met pro@thomasmorehs.nl

Tot slot

We wensen jullie allen een heerlijke zomer toe, en dat we elkaar in het nieuwe studiejaar maar weer van dichtbij zullen mogen ontmoeten.

In september hoor je weer van ons!

Hartelijke groeten,

Mede namens Pieter Boshuizen, Jos van den Brand, Rudolf Kampers en Roeland Vrolijk

Hester IJsseling